

Beleid inzake belangenconflicten binnen de Handelsbanken Groep

goedgekeurd door het centrale bestuur van de Groep op 29 maart 2017

1. Doel

Het doel van dit beleid is ervoor te zorgen dat eventuele belangenconflicten bij Handelsbanken Groep (de 'Groep') op de juiste wijze worden beheerd.

2. Toepassing

Alles wat in dit beleid is opgenomen, geldt voor de gehele Handelsbanken Groep, echter onder voorbehoud van het feit dat de toepasselijke wetgeving of de richtlijnen van de toezichthouders, in Zweden dan wel daarbuiten, een andere toepassing kan of kunnen vereisen. Alle bestuursleden binnen de Groep, alsmede alle medewerkers en derden die handelen namens de Groep, dienen dit beleid, waar van toepassing, na te leven.

3. Vaststelling en beheer van belangenconflicten

3.1 Algemene informatie inzake de vaststelling van belangenconflicten

Belangenconflicten vormen een natuurlijk onderdeel van de bedrijfsactiviteiten. Anders gezegd, dergelijke conflicten kunnen zich altijd voordoen binnen de activiteiten van de Groep. Belangenconflicten kunnen zich voordoen tussen de klanten van Handelsbanken en tussen Handelsbanken of klanten van Handelsbanken enerzijds en (andere) klanten, stakeholders, directieleden en bestuursvoorzitters van Handelsbanken, alsmede overige personeelsleden, belangrijke leveranciers en bedrijfspartners, en overige gerelateerde partijen (zoals ondernemingen binnen de Groep) anderzijds.

Een belangenconflict dat ertoe kan leiden dat de belangen van een of meer klanten nadelig worden beïnvloed, kan zich onder andere voordoen in situaties waarin Handelsbanken of haar medewerkers, opdrachtnemers of gelieerde ondernemingen

- naar verwachting een financieel gewin kan of kunnen behalen of een financieel verlies kan of kunnen vermijden ten koste van de klant,

bijv. door voor eigen rekening in effecten te handelen, waarbij gebruik wordt gemaakt van informatie met betrekking tot de toekomstige handelsstromen van klanten;

- een belang kan of kunnen hebben in de uitkomst van een aan de klant geboden dienst of een namens de klant uitgevoerde transactie, dat afwijkt van het belang van de klant in die uitkomst, bijv. wanneer de verkoop van een bepaald beleggingsproduct aan de klant de klant meer kost dan een ander product, terwijl dat laatste product eigenlijk meer geschikt zou zijn voor de klant;
- een financiële of andere drijfveer kan of kunnen hebben om de belangen van een andere klant of groep klanten te laten prevaleren boven de belangen van de desbetreffende klant, bijv. door een bepaalde klant gunstigere tarieven te bieden in ruil voor toekomstige of voortgezette bedrijfsrelaties, diensten of beleggingen, welke in het nadeel zijn van een andere klant of groep klanten;
- hetzelfde soort bedrijf uitoefent of uitoefenen als de klant; of
- van een andere persoon dan de klant voor een ten behoeve van de klant verrichte dienst een *inducement* ontvangt of zal ontvangen in de vorm van geldelijke of niet-geldelijke voordelen of diensten.

Belangenconflicten kunnen verschillende vormen aannemen en zich voordoen in verschillende onderdelen van de activiteiten van Handelsbanken Groep.

Voornoemde situaties zijn slechts voorbeelden van mogelijke belangenconflicten.

3.2 Algemene informatie inzake het beheer van belangenconflicten

De verantwoordelijke leidinggevende handelt de belangenconflicten af door te zorgen dat de procedures worden toegepast en dat maatregelen worden genomen om te voorkomen dat de belangen van de klanten nog langer nadelig worden beïnvloed. Het is de verantwoordelijkheid van elk leidinggevende binnen de Groep om voortdurend de potentiële

belangenconflicten binnen de activiteiten van de afdeling vast te stellen, en om te wijzen op belangenconflicten, en deze te beheersen, indien deze conflicten ertoe kunnen leiden dat de belangen van een of meer klanten nadelig worden beïnvloed als gevolg van de activiteiten van de Groep.

Indien een belangenconflict wordt vastgesteld, moet de verantwoordelijke leidinggevende er eerst voor zorgen dat de belangen van de klant niet langer nadelig worden beïnvloed. Is dit niet mogelijk, dan moet de klant op dusdanige wijze worden geïnformeerd over het belangenconflict dat de klant de informatie kan begrijpen en bewaren en aldus tot een besluit kan komen met betrekking tot de dienst of het product van Handelsbanken in het licht van het vastgestelde belangenconflict.

Indien een vastgesteld belangenconflict niet kan worden vermeden, moet de verantwoordelijke leidinggevende het belangenconflict regelmatig nader onderzoeken, met als doel het uiteindelijk weg te nemen.

Als er materiële belangenconflicten worden vastgesteld, moeten deze binnen de afdeling worden gedocumenteerd en vastgelegd. Het moet duidelijk worden gemaakt dat deze vastgelegde informatie nooit kan worden beschouwd als uitputtend. Het vaststellen en beheren van belangenconflicten binnen een afdeling moet worden aangepast aan het soort activiteiten. Het is de verantwoordelijkheid van elke leidinggevende van een afdeling waar belangenconflicten zijn vastgesteld, om jaarlijks met de medewerkers van de afdeling een beoordeling te verrichten op basis van de huidige regelgeving met betrekking tot potentiële belangenconflicten.

Voor afdelingen waar de kans op belangenconflicten groter wordt geacht, moet jaarlijks een lijst met de vastgestelde materiële belangenconflicten worden opgesteld. De Group Chief Executive bepaalt welke afdelingen aan dit vereiste worden onderworpen.

Voor deze afdelingen moet de leidinggevende van de afdeling besluiten over het beheer van deze belangenconflicten. Op deze groep wordt apart toezicht gehouden.

Bij het vaststellen van passende procedures voor het anticiperen en voorkomen van belangenconflicten dient, waar van toepassing, rekening te worden gehouden met de richtlijnen van Handelsbanken met betrekking tot belangenconflicten, bankgeheimen, ethische normen, operationele risico's, opdrachten buiten de bank om, provisies, nevenactiviteiten, privé beleggingstransacties, beleggingsresearch, beleggingsadvies, marketing van financiële instrumenten en activiteiten inzake de financiering van ondernemingen (corporate finance).

Met de risico's van belangenconflicten moet ook rekening worden gehouden in samenhang met de werving en aanstelling van directieleden van de Groep en als ook bij de inkoop van diensten.

3.3 Voorbeelden van belangenconflicten die zich voordoen bij Handelsbanken, en het beheer daarvan

Onderstaande lijst bevat de belangrijkste belangenconflicten die zich kunnen voordoen bij de activiteiten van Handelsbanken Groep en laat zien hoe deze worden beheerd.

Bedenk wel dat deze lijst niet alle mogelijke belangenconflicten binnen de Groep bevat en dat de beschrijvingen van hoe deze conflicten worden beheerd, niet uitputtend is.

Belangenconflicten	Beheer
Er kan naar verwachting een financieel voordeel worden behaald of een financieel verlies worden vermeden ten koste van de klant	
Researchactiviteiten – de positie van de Bank Research zou ten goede kunnen komen aan de posities/activiteiten van Handelsbanken, maar tegelijkertijd een nadeel inhouden voor bepaalde klanten.	<ul style="list-style-type: none"> • De researchdocumentatie dient altijd informatie over belangenconflicten te bevatten. • De interne procedures reguleren de onafhankelijkheid, het informatiebeheer, tegenstrijdige informatie, controles etc.
(Corporate) finance activiteiten Belangenconflicten met overige (corporate) finance activiteiten, bijvoorbeeld doordat de klant deel uitmaakt van het researchgebied van de Bank of beleggingsadviesdiensten ontvangt, of doordat de financiële instrumenten zijn opgenomen in beleggingsfondsen van de Bank, of doordat Handelsbanken een lening uitgeeft aan de klant en op die wijze een belang heeft in de uitkomst van de bedrijfsactiviteiten ervan.	<ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten op het gebied van de financiering van ondernemingen worden omgeven door zogeheten 'Chinese walls'. • Alle kredietbeslissingen worden genomen en alle beleggingsadviezen worden verstrekt overeenkomstig de interne procedures, waarbij de belangen en de vereisten van de klant het uitgangspunt vormen.
Beleggingsadvies en vermogensbeheer Er zouden voorstellen kunnen worden gedaan of vermogensbeheer zou kunnen worden verricht op basis van wat het meest winstgevend is voor Handelsbanken, in plaats van wat in het beste belang is van de klant.	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbevelingen die worden gedaan als onderdeel van beleggingsadviesdiensten, verzekeringsbemiddeling of vermogensbeheer moeten altijd geschikt zijn voor de klant. • Het advies wordt gedocumenteerd en gecontroleerd. • De klant wordt van eventuele belangenconflicten op de hoogte gesteld.
Advies met betrekking tot leningen Handelsbanken zou voorstellen kunnen doen op basis van wat het meest winstgevend is voor haarzelf, in plaats van wat in het beste belang is van de klant.	<ul style="list-style-type: none"> • Dit risico wordt beheerst aan de hand van interne procedures voor kredietbeoordelingen en -beslissingen, welke regelmatig worden onderzocht en beoordeeld. • Het kredietproces dient plaats te vinden overeenkomstig het beginsel van dualiteit bij kredietbeslissingen. • Het advies wordt gedocumenteerd en gecontroleerd. • De klant wordt van eventuele belangenconflicten op de hoogte gesteld.

De Bank heeft een belang in de uitkomst van een aan de klant geboden dienst of een namens de klant uitgevoerde transactie, dat afwijkt van het belang van de klant in die uitkomst	
Vergoedingen aan de medewerker Interne vergoedingssystemen zouden van invloed kunnen zijn op hoe de taken worden verricht en zouden ertoe kunnen leiden dat voorrang wordt gegeven aan de belangen van de Bank, in plaats van aan die van de klant.	<ul style="list-style-type: none"> • Dit risico wordt beheerst door het vereiste dat adviezen in samenhang met beleggingsadviesdiensten en verzekeringsbemiddeling altijd geschikt moeten zijn voor de klant. • Het beloningsbeleid en het beloningsstelsel, waarbij rekening wordt gehouden met belangenconflicten. • Advies wordt gedocumenteerd.

Belangenconflicten	Beheer
De Bank heeft een belang in de uitkomst van een aan de klant geboden dienst of een namens de klant uitgevoerde transactie, dat afwijkt van het belang van de klant in die uitkomst	
<p>Nevenactiviteiten en onpartijdigheid Bij medewerkers en andere personen die zeggenschap op basis van eigendom hebben, bestuurstaken verrichten, (mede) eigenaar zijn bij bedrijven die concurreren met de Bank etc., zouden zich conflicten kunnen voordoen met de belangen van de klant, hetgeen zou kunnen leiden tot situaties waarbij de onafhankelijkheid in het geding is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het is voor medewerkers en andere relevante personen niet toegestaan om: <ul style="list-style-type: none"> – activiteiten voor Handelsbanken uit te voeren in situaties waarin de medewerker of gelieerde persoon van die medewerker een belangenconflict heeft met Handelsbanken; – zonder toestemming van hun leidinggevende en de HR-afdeling deel te nemen aan andere bedrijfsactiviteiten namens zichzelf of een derde; – zonder toestemming van hun leidinggevende en de HR-afdeling nevenactiviteiten te verrichten die buiten hun dienstverband/taakomschrijving vallen. • Kredietinstructies en procedures inzake kredietverlening aan bepaalde medewerkers en gelieerde partijen.
<p>Provisies aan de Bank Provisies van derden voor beleggingsadviesdiensten, verzekeringsbemiddeling etc. zouden kunnen betekenen dat de aanbevelingen van de adviseur worden beïnvloed door vergoedingen aan Handelsbanken of de adviseur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beleggingsadvies of verzekeringsbemiddeling dienen altijd geschikt te zijn voor de klant. Het advies wordt gedocumenteerd en gecontroleerd. • De klant wordt van eventuele belangenconflicten op de hoogte gesteld. • Binnen het beloningsbeleid en de beloningsstructuur dient rekening te worden gehouden met belangenconflicten
<p>Handel voor eigen rekening Een handelaar zou een vergoeding kunnen ontvangen, hetgeen betekent dat de belangen van Handelsbanken in de handel in financiële instrumenten hogere prioriteit krijgen dan de belangen van de klant.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regels voor de beste uitvoering van orders en regels voor beheer van klantenorders (<i>best execution</i>), evenals regels voor handel voor eigen rekening. Zie voor verdere details het Orderuitvoeringsbeleid. • Binnen het beloningsbeleid en de beloningsstructuur dient rekening te worden gehouden met belangenconflicten
<p>De fondskeuze van de Levensverzekeraar De levensverzekeraar kiest uit het aanbod aan beleggingsfondsen van Handelsbanken, die voor verzekeringsklanten een nadeel zouden kunnen opleveren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beleggingen in beleggingsfondsen worden beheerd door een fondsenselectiecommissie die onafhankelijk is van Handelsbanken.
<p>De fondskeuze van de Vermogensbeheer De Fondsbeheerder zou beleggingsfondsen kunnen selecteren met goede kick-back fees, of die gunstig uitwerken voor Handelsbanken, waardoor de deelnemers juist een nadeel hebben.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De regels voor de Fondsenbeheer voor de beste uitvoering van orders (<i>best execution</i>). • De wederpartijen van de Fondsenbeheerder worden regelmatig geëvalueerd. • Het fonds wordt beheerd overeenkomstig het reglement van het fonds. • Alle kick-back fees vallen toe aan het fonds zelf • De Fondsenbeheerder verstrekt informatie over eventuele belangenconflicten.
<p>Voorkennis Een afdeling binnen Handelsbanken ontvangt voorkennis die Handelsbanken of de Fondsbeheerder ervan weerhoudt in alle situaties</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Heldere voorschriften voor 'Chinese walls' en het initiëren van logboeken.

te handelen in het beste belang van de klant of de deelnemer.	
---	--

Een medewerker heeft een financiële of andere drijfveer om de belangen van een andere klant of groep klanten te laten prevaleren boven de belangen van de klant	
Klanten met tegenstrijdige belangen Een medewerker zou informatie kunnen ontvangen over tegenstrijdige belangen van verschillende klanten, bijv. in samenhang met de overnames van het bedrijf. Een filiaal of regio zou klanten kunnen beheren die directe concurrenten zijn. Het risico bestaat dat de medewerker de belangen van de ene klant laat prevaleren boven die van de andere.	<ul style="list-style-type: none"> • In geval van de financiering van ondernemingen worden belangenconflicten beheerd met behulp van 'Chinese walls' en logboeken. • De geheimhoudingsplicht geldt voor alle klantrelaties.

Belangenconflicten	Beheer
Een medewerker heeft een financiële of andere drijfveer om de belangen van een andere klant of groep klanten te laten prevaleren boven de belangen van de klant	
Ordermanagement Het begunstigen van de ene klant ten opzichte van de andere in samenhang met ordermanagement en -uitvoering of de toewijzing van financiële instrumenten bij markttransacties.	<ul style="list-style-type: none"> • Interne regels voor de beste uitvoering en uitvoering van portfeuilletransacties. Zie voor verdere details het Orderuitvoeringsbeleid. • (verbod op) Meelopen (front running) is vastgelegd in de regels inzake marktmanipulatie.
Herallocatie in vermogensbeheer De Fondsbeheerder zou bepaalde klanten of beleggingsfondsen kunnen begunstigen in samenhang met grote herallocaties van fondsen waarbij de wijziging de participatiewaarde beïnvloedt of anderszins een negatief of positief effect heeft op de fondsen.	<ul style="list-style-type: none"> • Op grond van de interne en externe voorschriften moet het vermogensbeheer zodanig worden verricht dat de deelnemers in het fonds eerlijk worden behandeld en dat van geen enkele deelnemer de belangen meer prioriteit krijgen dan die van anderen.

Iemand ontvangt (of zal dat in de toekomst doen) van een andere persoon dan de klant een voordeel met betrekking tot een aan de klant geboden dienst in de vorm van geld, goederen of diensten, anders dan een standaardvergoeding of -commissie voor die dienst of activiteit	
Schenken of andere voordelen Een medewerker die schenkingen ontvangt of verwacht te ontvangen kan een belangenconflict met zich meebrengen, bijv. ten aanzien van de selectie van een tegenpartij bij het plaatsen van orders.	<ul style="list-style-type: none"> • Procedures voor financiële prikkels en het in ontvangst nemen van schenkingen, het beleid inzake ethische normen en een regelmatige beoordeling van tegenpartijen overeenkomstig de vastgestelde criteria.

Belangenconflicten met betrekking tot activiteiten binnen de Groep	
<p>Uitbestedingsovereenkomsten Bij het evalueren van een uitbestedingsovereenkomst binnen de Groep, heeft de uitbestedende partij soms deskundige ondersteuning nodig om de overeenkomst te beoordelen. Indien deze ondersteuning wordt gezocht binnen een afdeling binnen de Groep, dan zoekt de uitbestedende partij in de praktijk hulp bij de betrokken partij.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De uitbestedende onderneming moet altijd de benodigde competentie hebben om uitbestedingsovereenkomsten te evalueren. • Als er behoefte is aan gespecialiseerde competentie, moet deze hulp worden ingewonnen bij een onafhankelijke partij indien er een risico van belangenverstrengeling bestaat.
<p>Werkzaamheden van het bestuur Een lid van een intern bestuur zou een andere functie binnen de Groep kunnen hebben, hetgeen zou betekenen dat hij/zij een belangen conflict heeft dat in strijd is met zijn/haar loyaliteitsverplichting ten opzichte van een dochteronderneming.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er moet een geschiktheidsbeoordeling, met inbegrip van een beoordeling van de belangenconflicten, worden verricht voordat een nieuw lid wordt aangesteld of wanneer een bestaand lid verschillende operationele functies krijgt toegewezen.

Belangenconflicten met betrekking tot andere stakeholders dan klanten	
<p>Leveranciers Een medewerker ontvangt schenkingen of wordt door een leverancier uitgenodigd voor een bedrijfsevenement, met als doel die medewerker over te halen een overeenkomst aan te gaan die ongunstig is voor Handelsbanken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Om te voorkomen dat er verplichtingen ontstaan jegens de leverancier, moet de medewerker de voorschriften in acht nemen met betrekking tot het aannemen en aanbieden van schenkingen en entertainment. • De ethische voorschriften omvatten bepalingen inzake het geven en aannemen van steekpenningen. Alle georganiseerde evenementen dienen te worden gekenmerkt door gematigdheid.

4. Verslaglegging

Afdelingen waar de kans op belangenconflicten groter wordt geacht, en die derhalve jaarlijks een lijst opstellen met materiële belangenconflicten en de manier waarop deze worden beheerd, moeten dit overzicht indienen bij Group Legal en Group Compliance.

Group Compliance dient jaarlijks verslag uit te brengen aan de risicocommissie van het centrale bestuur ten aanzien van de materiële belangenconflicten van de Handelsbanken Groep.

Dit verslag moet de vastgestelde materiële belangenconflicten bevatten, alsmede hoe deze worden beheerd of vermeden.